

Warszawa, dnia 12 listopada 2013 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (druk nr 491)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem przedłożonej Senatowi ustawy jest przywrócenie regulacji art. 402 ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) w brzmieniu sprzed dnia 23 stycznia 2013 r., kiedy to weszła w życie ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21), w której w art. 207 pkt 17 lit. c dokonano nowelizacji przywołanego przepisu art. 402 ust. 6.

Art. 402 ust. 6 ustawy – Prawo ochrony środowiska, w brzmieniu przed nowelizacją, stanowił, że „[w]pływy z tytułu opłat i kar za składowanie i magazynowanie odpadów stanowią w 50% dochód budżetu gminy, a w 10% dochód budżetu powiatu, na których obszarze są składowane odpady. Jeżeli składowisko odpadów jest zlokalizowane na obszarze więcej niż jednego powiatu lub więcej niż jednej gminy, dochód podlega podziałowi proporcjonalnie do powierzchni zajmowanych przez składowisko na obszarze tych powiatów i gmin”.

Natomiast zgodnie z wyżej wymienionym artykułem, w brzmieniu po nowelizacji, „[w]pływy z tytułu opłat i kar za składowanie i magazynowanie odpadów stanowią w 50% dochód budżetu gminy, a w 10% dochód budżetu powiatu, na których obszarze są składowane odpady. (...). W przypadku <zaś> gdy gmina należy do związku międzygminnego, którego zadaniem statutowym jest gospodarka odpadami, wpływy należne gminie stanowią wyłączny dochód budżetu tego związku międzygminnego i są przeznaczone na jego cele statutowe”.

W efekcie przywołanej powyżej nowelizacji gmina należąca do związku międzygminnego, którego zadaniem statutowym jest gospodarka odpadami, traci należne jej wpływy na rzecz określonego związku międzygminnego.

Powyższa zmiana art. 402 ust. 6 ustawy – Prawo ochrony środowiska wywołuje protesty gmin należących do związków międzygminnych, których zadaniem statutowym jest gospodarka odpadami. Jak wynika ze stanowiska Rady Ministrów wobec projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (druki sejmowe 1505 i 1573) gminy podnoszą, iż zostały pozbawione istotnej części spodziewanych dochodów oraz, że w przypadku gdy składowisko nie jest zarządzane przez związek międzygminny, uzyskiwanie przez niego tych środków jest nieuzasadnione. Gminy ponadto podnoszą, iż wpływy te były dla nich rekompensatą z tytułu uciążliwości spowodowanych lokalizacją na ich obszarze składowiska odpadów, co powoduje, iż obecnie gminy należące do związku międzygminnego znajdują się w mniej korzystnej sytuacji, niż gminy nienależące do takiego związku.

Mając powyższe na uwadze projektodawcy – postulowaną przez samorzady gminne – nowelizacją usuwają z art. 402 ust. 6 zdanie trzecie, przywracając tym samym stan prawny obowiązujący przed dniem 23 stycznia 2013 r., przez co wpływy z tytułu opłat i kar za składowanie i magazynowanie odpadów stanowiąc będą dochody jednostek samorządu terytorialnego, na których obszarze są składowane odpady.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa została uchwalona na 53. posiedzeniu Sejmu w dniu 8 listopada 2013 r. w efekcie rozpatrzenia poselskich projektów ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska (druki sejmowe nr 1505 i 1573).

Pierwsze czytanie projektu miało miejsce w sejmowej do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Następnie została powołana podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska. W dniu 9 października 2013 r. Komisje przyjęły sprawozdanie (druk sejmowy nr 1798), w którym wnioskowały o przyjęcie projektu ustawy wraz poprawką zawierającą przepis przejściowy odnoszący się do sposobu postępowania z wpływami z tytułu opłat i kar za składowanie i magazynowanie odpadów, które wpłynęły pomiędzy wejściem w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, tj. dniem 23 stycznia 2013 r. a dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.

Drugie czytanie projektu ustawy miało miejsce na 52. posiedzeniu Sejmu w dniu 22 października 2013 r. W jego trakcie zgłoszona została poprawka, zgodnie z którą

w przypadku lokalizacji składowiska odpadów na obszarze więcej niż jednego powiatu lub jednej gminy dochody podlegałyby podziałowi proporcjonalnie do masy odpadów składowanych na części składowiska na obszarze tych powiatów i gmin.

Poprawka nie uzyskała poparcia Komisji. Sejm przyjął ustawę w brzmieniu proponowanym przez Komisję.

III. Uwagi szczegółowe

Ustawa nie wzbudza zastrzeżeń legislacyjnych.

Mirosław Reszczyński
legislator